

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького**

Факультет економіки та менеджменту
 Кафедра економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК
 імені І.В. Поповича

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки та
менеджменту

 Гrimak O. Я.
«26» 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 18 «Економіка підприємства»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) зі скороченим терміном навчання
(назва освітнього рівня)

Галузь знань 05 - «Соціальні та поведінкові науки»
(назва галузі знань)

Спеціальність 051 - «Економіка»
(назва спеціальності)

Освітня програма Економіка підприємства

Вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова/ за вибором)

Львів – 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі скороченим терміном навчання за освітньою програмою «Економіка підприємства» спеціальності 051 - «Економіка».

Укладач - доцент кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича, к.е.н. Я.П. Березівський

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича
Протокол № 8 від «13» 04 2021 р.

Завідувач кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича Муника П.М. Музика

Погоджено навчально-методичною комісією
спеціальності 051 – «Економіка»
Протокол № 3 від «18» 04 2021 р.
Голова НМКС Муника П.М. Музика

Схвалено рішенням навчально-методичної ради
факультету економіки та менеджменту
Протокол № 6 від «5» 05 2021 р.
Голова НМРФ Поперечний С.І. Поперечний

Схвалено вченовою радою факультету економіки та менеджменту
Протокол № 1 від «26» 08 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	6,0 / 180	6,0 / 180
Усього годин аудиторної роботи	72	20
в т. ч.:		
Лекційні заняття, год.	36	8
Практичні заняття, год.	36	12
Лабораторні заняття, год		
Семінарські заняття, год		
Усього годин самостійної роботи	108	160
Форма контролю	Екзамен	Екзамен

Частка аудиторного навчального часу студента у процентному вимірі:
для денної форми здобуття освіти – 40;
для заочної форми здобуття освіти – 11.

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства»

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є планування, організація діяльності та забезпечення ефективності господарювання первинної ланки суспільного виробництва – підприємства.

Основна мета навчальної дисципліни: формування знань щодо ефективного функціонування суб'єктів господарювання, розвиток навичок щодо організації та досягнення високої результативності господарювання підприємства.

2.2. Завдання навчальної дисципліни(ЗК, ФК)

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей та результатів навчання.

Загальні компетентності:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК3);
 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК4);
 здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК5);
 здатність до адаптації та дій в новій ситуації (ЗК9);
 здатність бути критичним і самокритичним (ЗК10);
 здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК11).

Фахові компетентності:

здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях (СК1);

здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами (СК2);

здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістово інтерпретувати отримані результати (СК4);

здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин (СК8);

здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію (СК11);

здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення (СК12);

здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності (СК13);

здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків (СК14).

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

- знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки (Р3);
- застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) (Р5);
- використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності (Р6);

- проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності (Р10);
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовоно інтерпретувати отримані результати (Р12);
- ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники (Р13);
- визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку (Р14);
- вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки наукових та аналітичних текстів з економіки (Р16);
- виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків (Р17);
- використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність (Р18);
- оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами (Р20);
- демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах (Р22);
- показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення (Р23).

3.Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с. р.
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Розділ 1.ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОNUВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ. РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Теорія підприємств та основи підприємництва	8	2	2			4	10	-	-			10
Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	8	2	2			4	8	1	1			6
Тема 3. Зовнішнє середовище господарювання підприємства	8	2	2			4	9	1	-			8
Тема 4. Структура та управління підприємством	8	2	2			4	8	1	1			6
Тема 5. Ринок і продукція	8	2	2			4	9	-	1			8
Тема 6. Планування діяльності підприємства	8	2	2			4	9	-	1			8

<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Тема 7. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	12	4	4			4	8	1	1			6
Разом за розділом 1	60	16	16			28	61	4	5			52
Розділ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА												
Тема 8. Капітал підприємства	12	4	4			4	8	1	1			6
Тема 9. Інвестиційні ресурси	8	2	2			4	9	-	1			8
Тема 10. Інноваційна діяльність	8	2	2			4	9	-	1			8
Тема 11. Техніко- технологічна база і виробнича потужність підприємства	8	2	2			4	8	1	1			6
Тема 12. Організація операційної діяльності підприємства	8	2	2			4	9	-	1			8
Тема 13. Витрати підприємства	8	2	2			4	8	1	1			6
Тема 14. Фінансово- економічні результати діяльності підприємства	8	2	2			4	8	1	1			6

<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Тема 15. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуриза- ція	8	2	2			4	10	-	-			10
Тема 16. Економічна безпека та антикризова діяльність	8	2	2			4	10	-	-			10
Разом за розділом 2	76	20	20			36	79	4	7			68
Загальна самостійна робота (підготовка до навчальних занять та контрольних заходів)	44					44	40					40
Усього годин	180	36	36			108	180	8	12			160

3.2. Загальні і спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, що забезпечуються вивченням окремих тем

Теми	Шифри компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти, ЗК	Шифри програмних результатів навчання здобувача вищої освіти, ПРН
Тема 1. Теорія підприємств та основи підприємництва	ЗК3; ЗК5; СК1	ПРН3; ПРН5
Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	ЗК4; ЗК9; СК1;СК2	ПРН6; ПРН12

Тема 3. Зовнішнє середовище господарювання підприємства	ЗК9; ЗК11; СК8; СК13	ПРН6; ПРН10
Тема 4. Структура та управління підприємством	ЗК10; ЗК11; СК4; СК11; СК12	ПРН13; ПРН14; ПРН23
Тема 5. Ринок і продукція	ЗК3; ЗК10; СК11; СК14	ПРН20; ПРН17
Тема 6. Планування діяльності підприємства	ЗК5; ЗК11; СК2; СК8; СК13	ПРН16; ПРН18; ПРН22
Тема 7. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	ЗК10; ЗК11; СК8; СК14	ПРН17; ПРН22; ПРН23
Тема 8. Капітал підприємства	ЗК4; ЗК9; СК11; СК13	ПРН10; ПРН12
Тема 9. Інвестиційні ресурси	ЗК5; ЗК11; СК2; СК4	ПРН6; ПРН14
Тема 10. Інноваційна діяльність	ЗК3; ЗК9; СК8; СК4	ПРН5; ПРН17
Тема 11. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства	ЗК5; ЗК10; СК2; СК10	ПРН6; ПРН12
Тема 12. Організація операційної діяльності підприємства	ЗК4; СК1; СК1; СК14	ПРН3; ПРН20
Тема 13. Витрати підприємства	ЗК3; ЗК10; СК4; СК12	ПРН18; ПРН23
Тема 14. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	ЗК4; ЗК11; СК2; СК13	ПРН13; ПРН16; ПРН22
Тема 15. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	ЗК3; ЗК5; СК1; СК14	ПРН3; ПРН13
Тема 16. Економічна безпека та антикризова діяльність	ЗК4; ЗК9; СК4; СК8; СК12	ПРН5; ПРН16; ПРН22

3.3. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	2	3	4
1	Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва. Підприємство як економічний суб'єкт господарювання та його місце в ринковій системі країни. Концептуальні економічні теорії та моделі підприємств. Мета діяльності та основні функції підприємства. Основні напрями та види діяльності підприємств. Зміст і характерні риси підприємництва. Правове забезпечення підприємництва.	2	-
2	Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форм Класифікація підприємств та їх організаційно-правові форми. Форми об'єднань підприємств	2	1
3	Тема 3. Зовнішнє середовище господарювання підприємства Макро- та мікросередовище, їх складові компоненти. Фактори зовнішнього та внутрішнього середовищ. Вплив ринкових відносин на підприємство. Конкуренти як фактор впливу зовнішнього середовища на підприємство.	2	1
4	4. Структура та управління підприємством Поняття про структуру підприємства. Виробнича структура промислових підприємств. Соціальна структура (інфраструктура) підприємства. Система управління підприємством: суть, завдання. Функції управління. Методи управління: сутність та класифікація. Організаційна структура управління підприємством.	2	1
5	Тема 5. Ринок і продукція Ринкове середовище господарювання . Інфраструктура ринку. Товар і товарний ринок. Класифікація товарів і послуг. Задоволення попиту на товари і послуги на основі маркетингової діяльності підприємства	2	-

6	<p>Тема 6. Планування діяльності підприємства</p> <p>Сутність, мета, принципи і методи прогнозування. Види прогнозів та сфери їх застосування. Сутність, завдання і принципи планування діяльності підприємства. Система планів підприємства і методи їх розроблення. Стратегічне планування на підприємстві. Бізнес-планування, його завдання та зміст. Тактичне й оперативне планування на підприємстві</p>	2	-
7	<p>Тема 7. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці</p> <p>Персонал підприємства, його класифікація і структура. Визначення чисельності персоналу підприємства. Управління персоналом підприємства. Продуктивність праці, методи її вимірювання. Резерви і чинники росту продуктивності праці. Оплата праці на підприємстві: суть, функції, основи організації та державне регулювання. Тарифна система оплати праці. Форми і системи оплати праці.</p>	4	1
8	<p>Тема 8. Капітал підприємства</p> <p>Поняття про інтелектуальну власність та інтелектуальний капітал. Нематеріальні активи підприємства і забезпечення захисту об'єктів інтелектуальної власності. Оцінка й амортизація нематеріальних активів підприємства. Основний капітал підприємства. Економічна суть та види капіталу. Характеристика виробничих фондів. Економічна суть і відтворення основних фондів. Класифікація, склад і структура основних фондів. Облік, оцінка і рух основних фондів. Спрацювання і старіння та форми відтворення основних фондів підприємств. Амортизація основних фондів. Показники стану відтворення та використання основних фондів підприємства. Оборотний капітал підприємства.</p>	4	1
9	<p>Тема 9. Інвестиційні ресурси.</p> <p>Економічна суть інвестиційної діяльності. Види інвестицій. Капітальні вкладення, їх склад і структура. Джерела фінансування виробничих інвестицій. Фінансові інвестиції, їх роль у системі господарювання. Формування і функціонування фондового ринку . Іноземні інвестиції. Державне регулювання іноземних інвестицій. Оцінювання ефективності інвестицій</p>	2	-

10	Тема 10. Інноваційна діяльність підприємства Економічна суть інноваційної діяльності . Інноваційний розвиток та науково-технічний прогрес. Організаційні форми управління інноваційною діяльністю. Ефективність інноваційної діяльності	2	-
11	Тема 11. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства Суть і значення техніко-технологічної бази підприємства. Технологічна складова частина техніко-технологічної бази підприємства та технологічні способи виробництва. Технічна складова частина техніко-технологічної бази підприємства та виробнича система машин. Змістові характеристики технічного розвитку підприємства . Методологія і методика діагностики стану техніко-технологічної бази виробництва та управління її розвитком .	2	1
12	Тема 12. Організація операційної діяльності підприємства. Сутність операційної діяльності. Виробничий процес як основа операційної діяльності. Виробничий цикл, його тривалість і структура.Основні шляхи скорочення тривалості виробничого циклу. Типи виробництва. Форми організації виробництва. Організація виробничої інфраструктури, її вплив.	2	-
13	Тема 13. Витрати підприємства Суть і класифікація витрат підприємства. Управління витратами підприємства. Формування собівартості продукції. Кошторис виробництва . Калькулювання собівартості продукції. Облік, планування та аналіз витрат на виробництво . Резерви зниження витрат підприємства.	2	1
14	Тема 14. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства Фінансова діяльність підприємства. Прибуток підприємства, його сутність, види і порядок формування. Розподіл і використання прибутку підприємства. Оцінка фінансового стану підприємства. Рентабельність як відносний показник ефективності діяльності підприємства. Визначення показників рентабельності. Оцінка ділової активності підприємства. Оцінка фінансової стійкості підприємства. Платоспроможність підприємства та показники, які її визначають.	2	1

15	Тема 15. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація і реструктуризація підприємств Особливості ринкової трансформації та створення недержавних об'єктів господарської діяльності. Реструктуризація підприємств, децентралізація управління і господарювання . Санація як ключовий інструмент реструктуризації підприємств.	2	-
16	Тема 16. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства Поняття економічної безпеки підприємства. Внутрішньовиробничі складники економічної безпеки. Позавиробничі складники економічної безпеки. Інтегральна оцінка рівнів економічної безпеки підприємства. Поняття економічної кризи підприємства	2	-
Усього годин		36	8

3.3. Практичні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	2	3	4
1	Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва. Підприємство як економічний суб'єкт господарювання. Теорії та моделі підприємств. Основи підприємницької діяльності. Структура договорів і порядок їх укладання. Форми міжнародної підприємницької діяльності. Провести ґрунтовний аналіз концептуальних (неокласична, інституційна, еволюційна, підприємницька, агентська) та національних (Американська, Японська, Німецька, Китайська, Шведська, Ірландська, В'єтнамська) моделей функціонування підприємств. Визначити які риси має вітчизняна національна модель функціонування підприємств.	2	-

2	Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми Розподіл підприємств за видами. Види та організаційно-правові форми підприємств, які функціонують в Україні. Види об'єднань підприємств. Державне регулювання господарської діяльності.	2	1
3	Тема 3. Зовнішнє середовище господарювання підприємства Характеристика зовнішнього середовища функціонування підприємства на прикладах. Макросередовище господарювання та його чинники. Чинники мікросередовища та особливості їх впливу на діяльність підприємства.	2	-
4	4. Структура та управління підприємством Відтворення виробничої структури підприємства на прикладах. Організаційна і виробнича структура підприємства. Об'єктивна необхідність і поняття управління суб'єктами господарювання. Змістовна характеристика методів управління. Основні типи організаційної структури управління.	2	1
5	Тема 5. Ринок і продукція Аналітика класифікації продукції за економічним призначенням. Натуральні та вартісні показники обсягу продукції (послуг). Номенклатура та асортимент продукції (послуг). Формування виробничої програми підприємства. Formi i sistemi materіально-технічного забезпечення. Системи постачання матеріалів внутрішньовиробничим підрозділам. Обчислення потреби підприємства в матеріалах.	2	1
6	Тема 6. Планування діяльності підприємства Перспективний план підприємства на вказаний період. Сутність, принципи та типи планування діяльності підприємства. Методичні основи планування. Стратегічне планування. Поточне та оперативно-календарне планування. Бізнес-план, основний зміст і можливі типові розділи. Прогнозування та регулювання діяльності підприємства. Методи та принципи державного регулювання економіки та окремих об'єктів господарювання. Складання бізнес-плану відкриття зоомагазину	2	1

7	Тема 7. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці Основні поняття: трудові ресурси, кадри, персонал. Здійснення поділу персоналу за професіями і кваліфікацією. Особливості структури персоналу підприємств та організацій різних типів, розмірів та форм власності. Розрахунки чисельності окремих категорій робітників виробничих підприємств. Обґрунтування раціональної структури персоналу підприємств різних типів та інфраструктурних організацій. Сучасні вимоги держави і підприємств до ділових якостей персоналу різних категорій. Методи оцінювання і добору працівників для підприємств чи інших суб'єктів господарювання. Продуктивність праці як економічна категорія. Показники рівня продуктивності праці. Класифікація методів мотивації. Поняття оплати праці. Основна заробітна плата і додаткова оплата праці. Основні системи оплати праці. Доплати і надбавки як самостійний елемент заробітної плати. Основні принципи формування системи преміювання персоналу. Системи участі працівників у прибутках за результатами діяльності та на основі відносин власності. Аналіз інформації стосовно рівня продуктивності праці на вітчизняних та зарубіжних підприємствах.	4	1
8	Тема 8. Капітал підприємства Суть, види та функції капіталу. Аудит капіталу на прикладі підприємств. Поділ виробничих фондів на основні та оборотні. Класифікація й структура основних фондів. Знос та амортизація основних фондів. Соціально-економічне значення і система показників ефективності відтворення та використання основних фондів. Елементний склад оборотних фондів. Нормування витрат матеріальних ресурсів й обчислення необхідного обсягу оборотних фондів. Поняття і види нематеріальних ресурсів, їх вплив на конкурентоспроможність продукції на ринку. Поняття та елементний склад нематеріальних активів. Сутнісна характеристика оборотних коштів. Методи розрахунку оборотних коштів. Основні показники рівня ефективності використання оборотних коштів.	4	1

9	Тема 9. Інвестиційні ресурси. Аналітика тенденції інвестицій. Сутнісна характеристика інвестицій. Розрахунки обсягу потрібних виробничих інвестицій з урахуванням економічної ситуації на ринку й підприємстві. Джерела фінансування капіталовкладень. Умови залучення і використання фінансових інвестицій за діючої системи господарювання. Можливі форми і види іноземних інвестицій. Загальні положення методології визначення ефективності виробничих і фінансових інвестицій. Аналіз обсягів іноземних інвестицій та практичного впровадження інноваційних процесів у вітчизняне виробництво.	2	1
10	Тема 10. Інноваційна діяльність підприємства Характеристика інновацій, інноваційної діяльності та інноваційних процесів у порівняльній таблиці(робота в командах). Науково-технічний прогрес, його загальні та пріоритетні напрями. Організаційний прогрес. Економічний ефект як узагальнюючий показник ефективності технічних нововведень.	2	1
11	Тема 11. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства Система у схемі техніко-технологічної бази, можливі та ефективні шляхи її формування на підприємстві. Форми технічного розвитку підприємства. Загальна характеристика, види та чинники формування виробничої потужності підприємства. Основні методичні принципи розрахунку виробничої потужності заново створюваного та діючого підприємства. Конверсія та диверсифікація виробничих потужностей.	2	1
12	Тема 12. Організація операційної діяльності підприємства. Сутність операційної діяльності. Виробничий процес як основа операційної діяльності. Виробничий цикл, його тривалість і структура.Основні шляхи скорочення тривалості виробничого циклу. Типи виробництва. Форми організації виробництва. Організація виробничої інфраструктури, її вплив.	2	1

13	Тема 13. Витрати підприємства Класифікація і аудит витрат на виробництво за окремими ознаками. Розрахунки кошторису виробництва за окремими економічними елементами. Собівартість валової, товарної і реалізованої продукції. Об'єкти калькуляції і калькуляційні одиниці. Типова номенклатура калькуляційних статей витрат. Види цін (тарифів) і сфери їх застосування. Методи встановлення цін. Державне регулювання ціноутворення.	2	1
14	Тема 14. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства Складання фінансового плану підприємства(робота в командах). Обчислення необхідних обсягів власного капіталу і позикових (кредитних) коштів. Прибуток і дохід як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Рентабельність роботи підприємства. Методичні підходи до оцінювання загального фінансово-економічного стану підприємства. Групи показників для оцінювання прибутковості, ліквідності, стабільноті та ділової активності, методи їх обчислення. Система показників ефективності виробництва.	2	1
15	Тема 15. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація і реструктуризація підприємств Аналітика ключових інструментів реструктуризації підприємств. Особливості ринкової трансформації та створення недержавних об'єктів господарської діяльності. Реструктуризація підприємств, децентралізація управління і господарювання. Санация як ключовий інструмент реструктуризації підприємств. Трансформація процесу управління на корпоратизованих підприємствах.	2	-
16	Тема 16. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства Економічна безпека підприємства динаміка у графіках. Антикризова діяльність підприємства. Банкрутство підприємств і причини його виникнення. Організація і наслідки ліквідації збанкрутілих підприємств.	2	-
Усього годин		36	12

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	2	3	4
1	<p>Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва. Відмінні особливості підприємства як економічної системи. Місія і цілі створення підприємства. Головні напрямки діяльності підприємства. Засоби та механізми регулювання господарської діяльності підприємства в Україні. Шляхи здійснення захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання і споживачів з боку держави. Сутність свободи підприємницької діяльності. Середовище та активізація підприємництва в Україні. Типовий зміст, загальні й специфічні умови договору. Підприємницькі дії щодо реалізації бізнес-проектів. Партнерські зв'язки та угоди. Спільні підприємства в системі міжнародного бізнесу.</p>	4	10
2	<p>Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми Правове забезпечення діяльності підприємницьких структур. Порядок створення нового підприємства. Визначення складу засновників підприємства. Розробка засновницьких документів. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності. Послідовність кроків щодо реєстрації підприємства в місцевих органах влади та інших контролюючих організаціях. Стадії розвитку підприємницької фірми.</p>	4	6
3	<p>Тема 3. Зовнішнє середовище господарювання підприємства Формування підприємницького середовища. Шляхи підвищення ефективності аналізу зовнішнього середовища. Складові маркетингового комплексу підприємства. Маркетингові дослідження ринкового середовища.</p>	4	8

4	4. Структура та управління підприємством Чинники формування та зміни виробничої структури підприємства. Підстави здійснення управління підприємством. Трудовий колектив, його роль в управлінні підприємством. Правові засади управління підприємством через найманого працівника. Менеджмент як система управління підприємством. Планування, організація, мотивація і контроль як основні функції управління. Поняття та основи класифікації методів управління. Суть і параметри організаційної структури управління підприємством. Принципи та етапи побудови організаційних структур управління виробничими і невиробничими підприємствами.	4	6
5	Тема 5. Ринок і продукція Суть, функції і типи сучасного ринку. Складові ринкової інфраструктури. Незалежність та економічна відповідальність суб'єктів ринкових відносин. Державне регулювання ринку, його правовий супровід. Чинники, що впливають на формування ринку у регіоні. .	4	8
6	Тема 6. Планування діяльності підприємства Економічні функції державного регулювання. Державна фінансова підтримка суб'єктів господарювання. Реформування податкової системи в Україні. Сучасні методи прогнозування показників діяльності підприємства. Основні принципи індикативного макроекономічного планування. Специфічні принципи планування. Система планів підприємства. Суть стратегічного планування. Методи вибору стратегії. Типовий зміст і методика складання окремих розділів бізнес-планів. Показники тактичних планів, їх класифікація та призначення.	4	8

7	Тема 7. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці Категорії персоналу підприємства. Характеристика робітників за рівнем кваліфікації. Тенденції динаміки структури персоналу в окремих галузях та сферах діяльності. Форми та ефективність підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів. Досвід формування та забезпечення ефективного використання кадрового потенціалу підприємства. Конкурсно-контрактна система найму працівників підприємства. Службова ротація кадрів. Методи розрахунку продуктивності праці на підприємстві. Чинники зростання продуктивності праці. Алгоритм регулювання поведінки окремих категорій персоналу залежно від результативності підприємства. Державна політика оплати праці. Тарифно-посадова система. Колективні форми організації та оплати праці.	4	6
8	Тема 8. Капітал підприємства. Майно підприємства, джерела його формування. Майно підприємства соціального призначення. Видова (технологічна) структура основних фондів. Норми амортизаційних відрахувань. Розширене відтворення основних фондів. Управління запасами. Структура, нормування і використання оборотних фондів підприємства. Показники і способи найефективнішого використання матеріальних ресурсів. Резерви інтенсифікації відтворення основних фондів підприємства. Сучасна політика ресурсозбереження та ефективність її здійснення. Обчислення нормативів оборотних коштів. Способи підвищення ефективності використання оборотних коштів. Проблеми нестачі оборотних коштів і поповнення їх обсягів. Види вивільнення грошових коштів з обороту.	4	6
9	Тема 9. Інвестиційні ресурси. Різновиди та структура капіталовкладень. Передумови підвищення ефективності інвестиційної діяльності. Правове регулювання інвестицій. Визначення необхідного обсягу і джерел фінансування робочих інвестицій. Види цінних паперів, порядок їх випуску, обігу і використання. Обчислення обсягу дивідендів. Державне регулювання та масштаби обігу цінних паперів. Основні типи прямих іноземних інвестицій. Чинне законодавство України щодо іноземних інвестицій.	4	8

10	Тема 10. Інноваційна діяльність підприємства Правова основа формування та реалізації інноваційної діяльності. Інноваційні цикли і показники дифузії новації на підприємстві. Етапи здійснення та оцінка ефективності інноваційного проекту. Сутнісне тлумачення науково-технічного прогресу. Пріоритетні та загальні напрями НТП. Об'єкти організаційного прогресу. Вартісна оцінка результатів використання нових засобів і предметів праці. Напрямки підвищення ефективності здійснення інноваційної діяльності	4	8
11	Тема 11. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства Особливості формування виробничої бази на підприємствах різних галузей. Характеристика і форми технічного розвитку підприємства. Проблеми, на вирішення яких спрямований технічний розвиток підприємства. Типові показники оцінки технічного рівня підприємства. Суть, види, організаційно-правові основи здійснення лізингу. Показники і шляхи підвищення рівня використання виробничих потужностей. Встановлення і регулювання резервних потужностей на підприємствах різних галузей економіки. Орієнтовний план технічного розвитку підприємства. Характеристика етапів управління технічним розвитком підприємства.	4	6
12	Тема 12. Організація операційної діяльності підприємства. Технологічний процес. Технічна підготовка виробництва, її сутність. Тривалість виробничого циклу. Непотокове виробництво. Тенденції розвитку потокового виробництва в Україні. Малі фірми в системі господарювання ринково --розвинутих країн. Суть, показники рівня розвитку та ефективність спеціалізації, кооперування і конверсії виробничих підприємств. Об'єктивна необхідність і тенденції розвитку диверсифікації підприємства. Показники та методи оцінювання якості продукції (послуг). Заходи підвищення якості та конкурентоспроможності продукції. Стандартизація продукції. Обов'язкова та добровільна сертифікація виробів в Україні. Оцінка нормативно-технічної документації з регламентування показників якості.	4	8

13	Тема 13. Витрати підприємства Особливості побудови та використання калькуляції собівартості продукції за методом прямих витрат. Включення поточних витрат виробництва до собівартості продукції (послуг). Структура поточних витрат за групами первинних елементів. Проблеми розподілу непрямих витрат між окремими підрозділами та видами продукції. Критичний обсяг виробництва продукції. Зміст і методика обчислення кошторису виробництва. Витрати на одиницю обсягу товарної продукції. Стратегічні напрямки регулювання поточних витрат на різногалузевих підприємствах.	4	6
14	Тема 14. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства Рівень прибутковості підприємств різних галузей економіки. Шляхи підвищення рентабельності виробництва продукції. Характеристика видів ефективності. Принципи формування системи показників ефективності виробничої і комерційної діяльності підприємства. Чинники підвищення ефективності виробництва продукції. Формування та резерви збільшення фінансового результату по операційній діяльності підприємства.	4	6
15	Тема 15. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація і реструктуризація підприємств Стратегія структурної перебудови економіки України та її базових галузей. Практика здійснення та ефективність реструктуризації об'єктів господарювання в Україні. Холдингові компанії. Ефективність реструктуризації. Концептуальні напрямки трансформації виробничої структури великих підприємств. Тенденції трансформації та реструктуризації на зарубіжних фірмах. Механізм санації та цілі її проведення.	4	10

16	Тема 16. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства Дії і заходи у створенні економічної безпеки. Методологія оцінки рівня економічної безпеки підприємства. Достатній рівень економічної безпеки первинної ланки господарювання. Легка, важка і катастрофічна кризи. Оцінка та підвищення рівня соціальної безпеки підприємства. Національна програма антикризового господарювання. Організація служби безпеки підприємства. Об'єкти та функції управління безпекою. Шляхи підвищення економічної безпеки. Симптоми прояву банкрутства суб'єкта господарювання. Імовірні зони ризику банкрутства. Основні моделі прогнозування банкрутства підприємств. Стадії і види банкрутства. Процедура офіційного порушення справи про визнання банкрутом підприємства (організації).	4	10
Разом годин за розділами		64	120
<i>Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів</i>		44	40
<i>Усього годин</i>		108	160

4. Індивідуальні завдання

Основним індивідуальним завданням передбачено виконання курсової роботи, яку рекомендують виконувати з таких тем:

1. Правові основи та напрями діяльності підприємства в ринкових умовах господарювання.
2. Ринкове середовище господарювання підприємств та організацій.
3. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємницькій діяльності.
4. Ефективність відтворення і використання основних фондів підприємства.
5. Амортизаційна політика підприємства в ринкових умовах господарювання.
6. Нематеріальні ресурси підприємства, їх формування та ефективність використання.
7. Ефективність використання оборотних коштів підприємства.
8. Визначення необхідного обсягу і джерел фінансування виробничих інвестицій.
9. Формування і регулювання фінансових інвестицій (цінних паперів).

10. Методика оцінки ефективності виробничих інвестицій за ринкових умов господарювання.
11. Особливості показників визначення ефективності фінансових інвестицій.
12. Чинники підвищення ефективності використання капітальних вкладень і фінансових інвестицій.
13. Загальні та пріоритетні напрями технічних інновацій.
14. Основні тенденції організаційного прогресу на сучасному етапі розвитку підприємства.
15. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень.
16. Організаційно-економічне управління технічним розвитком підприємства.
17. Лізинг як форма оновлення технічної бази виробництва.
18. Об'єктивна необхідність і тенденції розвитку диверсифікації виробництва.
19. Малі підприємства та їх роль у ринкових умовах господарювання.
20. Виробнича і соціальна інфраструктура підприємства.
21. Планування розвитку діяльності підприємства у ринкових умовах господарювання.
22. Організація оперативного планування діяльності підприємства.
23. Вимірювання і забезпечення підвищення рівня якості і конкурентоспроможності продукції.
24. Організаційно-економічний механізм сертифікації промислової продукції.
25. Продуктивність праці персоналу підприємства: вимірювання, чинники і резерви підвищення.
26. Механізм державного регулювання оплати праці та соціального захисту.
27. Калькулювання собівартості окремих виробів продукції.
28. Стратегія і шляхи зниження поточних витрат.
29. Прибутковість підприємства та шляхи її підвищення.
30. Діагностика фінансово-економічного становища підприємства.
31. Економічна безпека підприємства і шляхи запобігання внутрішнім і зовнішнім загрозам.
32. Практика здійснення та ефективність реструктуризації суб'єктів господарювання.
33. Санація (фінансове оздоровлення) господарюючих су'єктів.
34. Банкрутство підприємства: механізм визначення і шляхи подолання.

5. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: інформаційно-ілюстративний, метод проблемного викладу, розв'язування задач та ситуаційних завдань, тестування, виступ з рефератом, а також методи інтерактивного навчання (ділові ігри, круглі столи тощо).

Основними видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- лабораторні заняття;
- семінарські заняття;
- самостійна позааудиторна робота студентів (СРС).

6. Методи контролю

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни та Тимчасового положення про організацію освітнього процесу, затвердженого наказом ректора Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького № 136 від 30.06.2015 р.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лабораторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю: усне і письмове опитування, тести, перевірка виконаних практичних завдань.

Семестровий контроль проводиться у формі семестрового іспиту в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Форма проведення іспиту – письмово-усна (комбінована).

7. Розподіл балів за результатами оцінювання

7.1. Денна форма здобуття освіти

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, національною 4-бальною шкалою та шкалою ECTS.

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою визначається на основі проведення поточного та підсумкового екзаменаційного контролю. При цьому за результатами поточного контролю (ПК) студент може набрати максимально 50 балів та максимально 50 балів можна отримати за результатами складання екзамену.

Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості студентів до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою.

Таблиця 7.1

Шкали оцінювання успішності студентів

100 – бальна шкала	Національна шкала	Шкала ECTS
90 - 100	Відмінно	A
82 - 89	Добре	B
74 - 81		C
64 - 73	Задовільно	D
60 - 63		E
35 – 59	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену	FX
0 - 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості студентів до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою.

Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості студентів до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння навчального матеріалу та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою.

Критерії поточного оцінювання студентів за національною шкалою подано у таблиці.

Таблиця 7.2

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання	
	1	2
5 ('відмінно')		В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних/розрахункових завдань, використовуючи нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно виконав усі завдання. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами і відомостями.

1	2
4 («добре»)	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями, але у відповіді можуть бути окремі несуттєві помилки, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно виконав більшість розрахункових/тестових завдань.
3 («задовільно»)	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи окремі суттєві неточності та помилки.
2 («незадовільно»)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи суттєві неточності. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу, узагальнення, висновки.

Результати екзаменаційного контролю оцінюються за 50 – бальною шкалою. Підсумкове оцінювання за результатами вивчення дисципліни здійснюється за 100 бальною шкалою з урахуванням результатів поточного та екзаменаційного контролю. При цьому максимально 50 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання та 50 балів – за результатами складання екзамену. Для переведення результатів поточного контролю за чотирибальною шкалою у 50 – бальну шкалу використовується така формула:

$$\text{ПК} = \frac{50 \text{ САЗ}}{5},$$

де ПК – результати поточного контролю за 50 – бальною шкалою;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок під час поточного контролю за чотирибальною шкалою.

Результати поточного контролю можуть бути змінені за рахунок заохочувальних балів:

- студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру додається 2 бали;

- за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях додається 2 бали, за участь у таких же заходах на регіональному чи загальнодержавному рівні додається 5 балів;
- за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

7.2. Заочна форма здобуття освіти

Підсумкове оцінювання результатів вивчення дисципліни здобувачами вищої освіти за заочною формою навчання здійснюється за 100 бальною шкалою з урахуванням результатів поточного контролю, екзаменаційного контролю та виконання індивідуального завдання у міжсесійному періоді. При цьому максимально 30 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання, 50 балів – за результатами складання екзамену, 20 балів – за виконання індивідуального завдання у міжсесійному періоді. Для переведення результатів поточного контролю за чотирибальною шкалою у 30 – бальну шкалу використовується така формула:

$$\text{ПК} = \frac{30 \text{ САЗ}}{5}.$$

7.3. Оцінювання курсової роботи

Курсова робота здобувачів вищої освіти оцінюється за 100 – бальною шкалою.

Таблиця 7.3

Параметри та критерії оцінювання курсової роботи

Параметри оцінювання	Діапазон оцінки, балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
1	2	3
Оцінювання якості курсової роботи	0 - 75	
Відповідність змісту курсової роботи темі та затвердженному плану	0-15	<p>0 – зміст жодного з параграфів курсової роботи не відповідає затвердженному плану</p> <p>5 – зміст одного параграфу курсової роботи відповідає затвердженному плану</p> <p>10 – зміст двох параграфів курсової роботи відповідає затвердженному плану</p> <p>15 – зміст усіх параграфів курсової роботи відповідає затвердженному плану</p>

I	2	3
Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження, та коректність використання понятійного апарату	0-15	<p>0 – понятійний апарат не сформовано; теоретичні аспекти проблеми не розкриті</p> <p>5 – понятійний апарат сформовано, але теоретичні аспекти проблеми не розкриті</p> <p>10 – понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті частково</p> <p>15 – понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті</p>
Наявність критичних співставлень та узагальнень різних точок зору та підходів до постановки і розв'язання проблеми	0-15	<p>0 – критичні співставлення та узагальнення відсутні</p> <p>10 – критичні співставлення наявні, але узагальнення відсутні або некоректні</p> <p>15 – критичні співставлення наявні та супроводжені коректними узагальненнями</p>
Ступінь використання фактологічного матеріалу; висвітлення особливостей прояву та розв'язання досліджуваної проблеми у практиці вітчизняних підприємств	0-10	<p>0 – фактологічний матеріал не використаний</p> <p>5 – залучений фактологічний матеріал, особливості прояву та розв'язання проблеми на вітчизняних підприємствах не висвітлені</p> <p>10 – залучений фактологічний матеріал, досвід вітчизняних підприємств висвітлений</p>
Обсяг та адекватність використаних при написанні роботи першоджерел та дотримання етики посилань	0-10	<p>0 – залучені матеріали лише навчальних підручників та посібників (до 10 джерел), етика посилань не дотримана</p> <p>5 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, періодичних видань (11-15 джерел), етика посилань дотримана частково</p> <p>10 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, статистичних збірників та довідників, періодичних видань та мережі Internet (більше 15 джерел), етика посилань дотримана</p>
Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам	0-10	<p>0 – текст курсової роботи оформлено з суттєвими порушеннями встановлених вимог</p> <p>5 - текст курсової роботи оформлено з незначними порушеннями встановлених вимог</p> <p>10 - текст курсової роботи оформлено у відповідності до встановлених вимог</p>

1	2	3
Оцінювання за-хисту курсової роботи	0 – 25	
Вміння чітко та стисло викласти основні результати дослідження	0-10	0 – студент неспроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження 5 – студент невпорядковано викладає основні результати дослідження 10 – студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження
Використання уточнень	0-5	0 – уточнення не використано 5 – доповідь супроводжена уточненнями
Повнота, глибина, обґрунто-ваність відповідей на питання	0-10	0 – студент неспроможний надати відповіді на поставлені питання 5 – студент надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання 10 – студент надає повні, глибокі, обґрунтовані відповіді на поставлені питання

8. Навчально-методичне забезпечення

- Березівський Я.П., Дубина М.П. Економіка підприємства: методичні рекомендації для виконання практичних завдань. Львів, 2020. 56 с.
- Березівський Я.П., Дубина М.П. Економіка підприємства: методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни. Львів, 2020. 41 с.
- Березівський Я.П., Дубина М.П. Економіка підприємства: методичні рекомендації для виконання курсової роботи. Львів, 2020. 22 с.

9. Рекомендована література

Базова

- Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор. 2016. 378 с.
- Бурик А. Ф. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. К: Ліра-К, 2013. 260 с.
- Васильців Т.Г. Економіка малого підприємства: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2013. 446 с.
- Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 14. 03. 2021 р.)

5. Гречко А.В. Економіка підприємства: рекомендації до вивчення дисципліни «Економіка підприємства», К., 2018. 137 с.
6. Гримак А.В. Економіка підприємства: навч. посібник для вищої школи. Львів: Новий світ, 2012. 439с.
7. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навч. посібник К.: Центр учебової літератури, 2020. 304с.
8. Економіка підприємства / За ред. В.І. Гринчуцького . К: ЦУЛ, 2019. 304 с.
9. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. Ковалської Л.Л. та Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
10. Економіка підприємства: навчальний посібник / О. М.Бандурка та ін. За заг. ред. О. М. Бандурки. Харків: ХНУВС. 2017. 192 с.
11. Іванілов О. С. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 728 с.
12. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 року № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text> (дата звернення: 14. 03. 2021 р.)
13. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1576-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text> (дата звернення: 14. 03. 2021 р.)
14. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення: 14. 03. 2021 р.)
15. Соломіна Г.В. Економіка підприємства: практикум. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 142 с.

Допоміжна

1. Березівський П.С. Організація виробництва, прогнозування та планування в агропромисловому комплексі України: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2015. 440 с.
2. Березівський Я. П. Концептуальні характеристики конкурентоспроможності економіки та ролі інноваційно-технологічної компоненти у її забезпеченні. *Підприємництво і торгівля: тенденції розвитку: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (20-21 травня 2021, м. Одеса)* : ОНПІ. С.24-26.
3. Березівський Я.П. Економічні теорії конкуренції, які визначають умови та чинники формування технологічної конкурентоспроможності національної економіки. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: «Економічні науки»*. 2021. № 4. С. 100-104.

4. Березівський Я.П., РЛ Лупак, Т.Г. Васильців, О.В. Рудковський. Проблемні аспекти, пріоритети та засоби зміщення фінансово-економічної безпеки суб'єктів малого підприємництва в Україні. *Підприємництво і торгівля*, 2021 С.49-55. URL: <https://doi.org/10.36477/2522-1256-2021-28-07> (дата звернення: 14. 03. 2021 р.).

5. Воронкова В.Г. Основи підприємництва: теорія та практикум : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2014. 455 с.

6. Навроцький Н. О. Оцінка ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства. *Інтернаука*. 2017. № 1 (23), т. 2. С. 94–98.URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_1%282%29_22 (дата звернення: 14. 03. 2021 р.)

7. Русанюк В.В. Державне регулювання розвитку підприємництва в аграрному секторі. *Економіка АПК*. 2021. № 1. С. 94 – 98.URL: <http://eapk.org.ua/contents/2021/01/94> (дата звернення: 14. 03. 2021 р.)

8. T.G. Vasyltsiv, Y.M. Antonyuk, Y.P. Berezivskyi. Directions of the state policy for intensification of bank lending development in the context of overcoming financial imbalances and ensuring structural reforms in Ukraine's economy - Economies' Horizons, 2020 C.4-12.

10. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

2. Інтернет-портал для управлінців. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.management.com.ua>.

3. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua>.

4. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>.

5. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.

6. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <http://lv.ukrstat.gov.ua>.